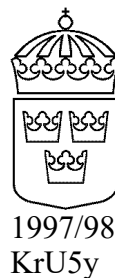

Kulturutskottets yttrande

1997/98:KrU5y

Tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1998

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 15 april 1998 beslutat bereda kulturutskottet tillfälle att avge yttrande över vissa delar av 1998 års ekonomiska vårproposition (prop. 1997/98:150) jämte motioner i de delar som rör kulturutskottets beredningsområde.

Med anledning av propositionen har ett antal motioner väckts.

Kulturutskottet yttrar sig i det följande över propositionen i vad avser förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1998, såvitt rör utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid jämte motionerna 1997/98:Fi19 (fp) yrkandena 12 och 13, Fi20 (v) yrkandena 36–39, Fi29 (fp), Fi31 (m) och Fi56 (mp) yrkandena 8–10.

Utskottet har i yttrande 1997/98:KrU4y yttrat sig över förslagen i vårpropositionen rörande den preliminära fördelningen på utgiftsområden åren 1999–2001 som skall utgöra riktlinjer för regeringens budgetarbete, såvitt rör utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid jämte motioner.

Utskottet

Inledning

I vårpropositionen föreslår regeringen att riksdagen inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid på tilläggsbudget för år 1998 skall besluta om en omfördelning av medlen inom utgiftsområdet. De verksamhetsområden som berörs är Allmän kulturverksamhet och Bild och form samt konsthantverk. Vidare lämnas förslag rörande området Radio och TV i allmänhetens tjänst vilket påverkar det s.k. rundradiokontot och således inte berör statsbudgeten.

A 1 Statens kulturråd

Kulturrådet har i regleringsbrevet för år 1998 fått i uppdrag att kartlägga och analysera det regionala utfallet av myndighetens verksamhet och att sammanställa och analysera motsvarande redovisningar från andra myndigheter och institutioner inom kulturområdet. Kulturrådet skall dessutom ta fram metoder, rutiner och förslag till uppläggning av hur en regional analys kan utvecklas samt, som jämförelse med statens insatser, ange kommunala och

landstingskommunala insatser inom kulturområdet. Kulturrådet har även fått i uppdrag att sammanställa och sammanfatta de centrala museernas återrapportering om förbättring av samlingarnas status.

Eftersom uppdragen fordrar att Kulturrådet tillförs extra resurser föreslår regeringen att anslaget Statens kulturråd skall ökas med 500 000 kronor. Finansiering föreslås ske genom att anslaget D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön minskas med motsvarande belopp.

Motionärerna bakom motion Fi31 (m) anser att de redovisade regeringsuppdragen bör rymmas inom Kulturrådets ordinarie anslag och föreslår att riksdagen skall avslå regeringens förslag om medelsökning av anslaget (yrkande 1).

Enligt utskottets uppfattning har regeringen på ett övertygande sätt visat att Kulturrådet behöver tillföras ökade resurser för sina utökade utredningsuppdrag. Bakgrunden till uppdraget är bl.a. riksdagens begäran om en översyn av den regionala fördelningen av statens stöd till kulturinstitutioner (bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129; se även bet. 1997/98:KrU1 s. 34–35). Utskottet tillstyrker således förslaget i propositionen och avstyrker motionsyrkandet.

A 2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

Medel för Föreningen Norden anvisas under förevarande anslag (anslagsposten 3.2). Föreningen Norden bedriver informationsverksamhet vid Arena Norden i Stockholm. Under Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet är – enligt regeringen – behovet av samnordiska informationsinsatser i Sverige större än vanligt. För att tillgodose detta behov behöver Föreningen Norden ett särskilt stöd, nämligen 500 000 kronor, till verksamheten vid Arena Norden. Regeringen föreslår att medelsökningen finansieras genom att anslaget D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön minskas med motsvarande belopp.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön

I propositionen föreslås att finansieringen av förslagen ovan under anslagen A 1 Statens kulturråd och A 2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete skall ske genom att anslaget D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön skall minskas med 1 000 000 kronor.

I motion Fi20 (v) föreslår motionärerna att regeringens förslag om en minskning av anslaget D 2 med 1 000 000 kronor skall avslås. Dessutom begär motionärerna ett förslag om ett med 1 miljon kronor höjt anslag på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1998 (yrkande 36).

Motionärerna bakom motion Fi56 (mp) begär en analys av uppkommet överskott på anslaget D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (yrkande 8).

Av Statens konstråds budgetunderlag för räkenskapsåren 1999–2001 under rubriken Anslagssparande framgår följande. Statens konstråd fick år 1997 ett vidgat uppdrag. Med detta följde en förstärkning av anslaget D 2 med 7 000 000 kronor. Inom verksamheten har under år 1997 en rad projekt påbörjats som inte medför betydande utbetalningar förrän år 1998. Under år 1998 förstärktes anslaget med ytterligare 5 000 000 kronor. Statens konstråd har ett anslagssparande från år 1997 på anslaget D 2 motsvarande 7 500 000 kronor och på det tidigare anslaget C 25 motsvarande 4 500 000 kronor. Konstrådet föreslår att dessa medel ej skall tillgodoräknas verksamheten för år 1998.

Utskottet har inhämtat att ett annat skäl, än det som ovan nämns, till att medlen för år 1997 ej tagits i anspråk till fullo är att verksamheten inom Konstrådet med det nya vidgade uppdraget inte kom i gång förrän en tid in på år 1997. Statens konstråd räknar med att anvisade medel framöver till fullo kommer att utnyttjas.

Med hänvisning till vad som anförts avstyrker utskottet motionerna Fi20 (v) yrkande 36 och Fi56 (mp) yrkande 8.

Radio och TV i allmänhetens tjänst

Regeringen föreslår att Sveriges Television (SVT) fr.o.m. den 1 juli 1998 skall få särskilda medel från det s.k. rundradiokontot för kvalificerad programproduktion.

I propositionen redovisas att regeringen i november 1997 aviserade en omfattande satsning på radio och TV i allmänhetens tjänst i syfte att stärka mångfalden på mediemarknaden. Satsningen innebär bl.a. att SVT får möjlighet att starta nya programkanaler samt att sända via satellit.

Enligt regeringens bedömning kommer övergången till ny digital sändningsteknik att ställa ökade krav på programföretagen under ett initialskede. Till detta kommer angelägna satsningar på nya programkanaler. Programföretagen bör därför få ett medelstillskott under åren 1999–2001. Regeringen avser att i budgetpropositionen för år 1999 återkomma till riksdagen med förslag till medelstilldelning för satsningar på ny teknik och nya programkanaler.

Vidare anförts i propositionen att SVT:s ansvar att stå för både bredd och djup när det gäller produktion och sändning av TV-program ökar i en situation där det totala TV-utbudet flerfaldigas. Det är viktigt, menar regeringen, att SVT kan vara konkurrenskraftigt när det gäller ett programutbud av hög kvalitet även under tiden för ett tekniskifte. Som ett led i satsningen på public service föreslår regeringen att SVT skall tilldelas ett nytt årligt stöd ur rundradiokontot på 75 miljoner kronor (i 1998 års prisläge enligt kompensationsindex) för särskilt kvalificerad programproduktion av typen dokumentärer, dramatik och program för barn och ungdom. De särskilda medlen för programproduktion skall i hög grad användas till att ytterligare skapa förutsättningar för utläggningar av produktionsuppdrag samt för samarbetsprojekt med fria filmare och producenter. Stödet bör utgå med början från den 1 juli

1998, vilket innebär att medelsbehovet för innevarande år uppgår till 37,5 miljoner kronor.

1997/98:KrU5y

Invändningar mot regeringens förslag framförs i fyra motionsyrkanden.

Motionärerna bakom motion Fi31 (m) menar att regeringens metod att öka mångfalden inom etermedierna innebär att den vill öka stödet till den redan dominerande public service-verksamheten i Sveriges Radio (SR) och SVT. Motionärerna som avstyrker regeringens förslag anser att uppdraget för public service-verksamheten inte bör utformas med syftet att dominera programutbudet. I stället bör public service-uppdragets syfte vara att tillföra ett utbud av program som publiken annars inte skulle få tillgång till. Företagen bör inte se konkurrensen med de fristående TV-kanalerna och radiostationerna som sin främsta uppgift utan i stället ge prioritet åt kvalitet i det programutbud som man själv bidrar med (yrkande 3).

Enligt motionärerna bakom motion Fi19 (fp) har SVT större ekonomiska resurser än någon annan aktör på den svenska TV-marknaden. Detta är enligt motionärerna inte något problem så länge SVT har speciella uppgifter som inte utförs av andra företag. Om SVT däremot skulle se som sin uppgift att vara konkurrent till andra TV-bolag uppstår fråga om konkurrensneutralitet. Det är mot denna bakgrund som regeringens förslag skall ses, anför motionärerna, som också anser att det är fullt möjligt för SVT att ge programverksamheten en mer kvalitativ inriktning utan att tillföra nya resurser. Regeringens förslag till inriktning på det nya stödet avstyrks (yrkande 12), liksom förslaget till medelstilldelning (yrkande 13).

Även motionärerna bakom motion Fi29 (fp) avstyrker regeringens förslag och framhåller att det enligt deras uppfattning är fullt möjligt för SVT att ge programmen mer kvalitativ inriktning utan nya anslag (yrkande 1). Motionärerna anser vidare att det är oklokt att brandskatta rundradiofonden. Det bör, menar de, finnas en buffert i fonden med tanke på att TV-publikens betalningsvilja kan förändras.

Utskottet erinrar om att riksdagen våren 1996 tog ställning till public service-verksamheten för tiden 1997–2001. Ställningstagandet innebär bl.a. att public service-företagen skall tjäna hela publiken och att de skall kunna erbjuda både bredd, djup och kvalitet i programutbudet. Den snabba tekniska utvecklingen på etermedieområdet med ett ökande antal TV-kanaler har fått till följd att SVT – och även SR – befinner sig i en ny och annorlunda situation. Samtidigt som stora investeringar i ny teknik måste göras kommer etablerandet av nya programkanaler att innebära att programutbudet kommer att öka. Utskottet understyrker betydelsen av att i denna situation värna de värden som public service-verksamheten står för.

Utskottet har tidigare i vår utförligt behandlat frågan om public service-företagens uppdrag i förhållande till företagens interna publikmål (bet. 1997/98:KrU11). I det sammanhanget påpekade utskottet bl.a. att de sändningsvillkor som gäller för SVT och SR innehåller bestämmelser om att företagen skall erbjuda ett mångsidigt programutbud som kännetecknas av hög kvalitet och att även mindre gruppers intressen skall tillgodoses i görlig mån vid tidpunkter då en stor del av befolkningen kan ta del av programmen.

Utskottet framhöll att det ankommer på Granskningsnämnden att följa i vad mån programföretagen lever upp till reglerna i sändningstillståndet.

Utskottet har mot den angivna bakgrunden funnit att det kvalitetsstöd som regeringen föreslagit är väl motiverat. I sammanhanget beaktar utskottet att tekniksiftet inom SVT av allt att döma kommer att medföra ökade kostnader. Utskottet utgår dock från att företagen inte avser att minska de ordinarie resurserna för kostnadskrävande kvalitetsproduktion utan att den av regeringen föreslagna medelsförstärkningen i stället innebär att SVT kan höja ambitionsnivån då det gäller produktionen av kvalitetsprogram. Det anförda leder fram till att utskottet välkomnar regeringens förslag.

Utskottet anser vidare att det är glädjande att SVT:s möjligheter att anlita fria filmare och producenter nu kommer att kunna öka. Det bör i sammanhanget tilläggas att det enligt utskottets uppfattning är en fördel att medlen för kvalitetsproduktion skall särredovisas i SVT:s redovisning till statsmakterna. Därmed bör det tydligt framgå hur resurserna har utnyttjats, vilket torde underlätta en kommande utvärdering av stödet.

Med hänvisning till vad som anförts i motion Fi29 (fp) om TV-tittarnas betalningsvilja och behovet av en buffert i rundradiokontot gör utskottet bedömningen att behållningen på rundradiokontot kommer att förbli positiv även med beaktande av den medelstilldelning som nu föreslagits.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motionsyrkandena.

Fråga om inrättande av en utvecklingsfond för filmproduktion

I motion Fi29 (fp) anförts att SVT är den helt dominerande beställaren på den svenska TV-marknaden och att den som fått nej till en idé hos SVT inte har någon annan att vända sig till. Yrkande 2 i motionen syftar till att regeringen skall lämna förslag till riksdagen om en fristående TV-fond på grundval av vad som föreslagits av en särskild utredare i betänkandet Bidrag till fri svensk TV-produktion (SOU 1997:172).

Motionärerna bakom motion Fi56 (mp) anser att fler oberoende finansieringskällor bör finnas ur vilka fria TV-producenter kan söka medel för kvalificerad programproduktion (yrkande 9). Regeringen bör skyndsamt komma med förslag till riksdagen med den angivna inriktningen.

Utskottet har vid två tidigare tillfällen under innevarande riksmöte behandlat likartade yrkanden (se bet. 1997/98:KrU11 och 1997/98:Kr16). För ett referat av innehållet i det utredningsbetänkande som nämns i motion Fi29 (fp) hänvisar utskottet främst till sitt betänkande 1997/98:KrU11 s. 16. Utskottet har vid båda tillfällena ansett att riksdagen inte bör föregripa regeringens överväganden med anledning av utredningsförslaget.

Utskottet intar alltså samma ståndpunkt. Motionerna Fi29 (fp) yrkande 2 och Fi56 (mp) yrkande 9 avstyrks.

Under 1996/97 års riksmöte beslutade riksdagen att staten skall överta huvudmannaskapet för Etnografiska museet i Göteborg den 1 januari 1999 och att en samlad etnografisk myndighet skall inrättas i Göteborg. Myndigheten skall innefatta Etnografiska museet i Göteborg, samt tre museer i Stockholm, nämligen Folkens museum – etnografiska, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129). Beslutet innebär vidare att en organisationskommitté skulle tillsättas för att förbereda sammanförandet av de fyra museerna samt skapa ett nytt världskulturmuseum i Göteborg.

En organisationskommitté har därefter tillsatts med uppdrag som innebär att kommittén bl.a. skall

- utveckla en grundläggande verksamhetsprofil för den nya myndigheten,
- lämna underlag till budgetpropositionen för år 1999,
- lämna preliminära anslagsberäkningar för åren 2000–2001,
- lämna de förslag till finansiering som föranleds härav,
- utarbeta förslag till instruktion och organisation,
- lösa lokalfrågor i Göteborg i samarbete med Statens fastighetsverk och Göteborgs kommun,
- lösa problem av rättslig karaktär som kan uppstå och
- i övrigt lämna de förslag och vidta eller förbereda de verkställighetsåtgärder som föranleds av uppdraget (dir. 1996:110).

I vårpropositionen gör regeringen – utan att förelägga riksdagen något förslag – följande bedömning rörande Världskulturmuseet.

Med utgångspunkt i de förslag som Organisationskommittén för ett världskulturmuseum (Ku 1996:07) förelagt regeringen bedömer regeringen att en yta på 11 000 m² bruttoarea (9 000 m² lokalarea) är en ändamålsenlig storlek för den nya museibyggnaden. Investeringskostnaden för byggnaden har beräknats till 200 miljoner kronor, ett belopp som ryms inom den av riksdagen beslutade låneramen för Statens fastighetsverks investeringar. I budgetpropositionen för år 1998 redovisade regeringen att särskilda medel, 29 miljoner kronor, avsatts för nyetableringen av museet fr.o.m. år 1999. Finansieringen av de totala kostnaderna för investeringen ryms inom de ramar som avsatts för ändamålet. Regeringen har gett Fastighetsverket i uppdrag att under år 1998 genomföra en arkitekttävling för museibyggnaden.

Frågor rörande Världskulturmuseet behandlas i tre motionsyrkanden.

Motionärerna bakom motion Fi31 (m) har noterat att regeringen uppdragit åt Fastighetsverket att genomföra en arkitekttävling för en ny museibyggnad i Göteborg. Det är, anför det i motionen, anmärkningsvärt att regeringen går vidare med den konkreta planeringen av museiverksamheten i Göteborg utan att först ha avvakta resultatet av den pågående utredningens arbete. Motionärerna anser att det råder oklarhet om vad den nya museibyggnaden skall inrymma och om vilka planer regeringen har att överföra museisamlingar från de tre berörda Stockholmsmuseerna till det nya museet i Göteborg. Motionärerna framhåller slutligen att det inte framgår av propositionen om övriga museer skall bidra till den nya museiverksamheten genom minskade

anslag. Dessa oklarheter bör enligt motionärerna klarläggas innan ytterligare beslut fattas (yrkande 2).

I motion Fi20 (v) yrkas att det avtal som skall tecknas med Fastighetsverket om hyressättning, drift och underhåll för den nya museibygnaden i Göteborg skall utformas på sådant sätt att medel för en god verksamhet kan garanteras för de publika verksamheterna både vid museet i Göteborg och vid museerna i Stockholm (yrkande 37).

Motionärerna bakom motion Fi56 (mp) anser att regeringen redan nu bör redovisa hur de löpande kostnaderna för det nya Världskulturmuseet skall finansieras (yrkande 10). Motionärerna kan inte acceptera att en finansiering av museet sker inom den ekonomiska ramen för övriga statligt stödda museer.

Med hänvisning till de synpunkter som framförts i den moderata motionen, Fi31 (m), om en arkitekttävling m.m. vill utskottet anföra följande.

Enligt utskottets uppfattning innebär det förhållandet att regeringen uppdragit åt Fastighetsverket att efter samråd med organisationskommittén genomföra en arkitekttävling inte några låsningar för framtida ställningstaganden rörande museets verksamhetsinriktning, vad museibygnaden skall innehålla etc.

Utskottet har inhämtat att den typ av tävling som Fastighetsverket avser att utlysa är en internationell allmän tävling, där även ett fåtal särskilt inbjudna arkitekter deltar. Tävligen genomförs i två steg. Det första steget är en s.k. idétävling som har till syfte att belysa de möjligheter till funktion och gestaltning som den aktuella tomten och stadsmiljön erbjuder och att ge förslag till lösningar på olika problemställningar. Först när dessa yttre förutsättningar klargjorts är det dags att utifrån resultaten av det första steget utforma ett detaljerat program för nästa tävlingsetapp.

Den första etappen av arkitekttävlingen utgör enligt utskottets synsätt ett naturligt led i planeringen av det nya museet och innebär inte att regeringen föregriper resultatet av organisationskommitténs arbete. Utskottet vill i sammanhanget understryka värdet av att arkitekttävlingar genomförs för att hög kvalitet skall uppnås på den slutliga produkten. Som angavs i proposition 1997/98:117 Handlingsprogram för arkitektur, formgivning och design kan en tävling innebära att en problemställning belyses ur flera synvinklar och att ett debattstimulerande material kommer fram (prop. s. 27).

För att det nya museet skall kunna stå färdigt år 2002 – vilket numera är utgångspunkten för organisationskommitténs arbete – är det angeläget att redan nu påbörja planeringen.

Med hänvisning till förslaget i motion Fi20 (v) konstaterar utskottet att frågor rörande kvaliteten på verksamheten vid den nya museimyndighetens samtliga museienheter är föremål för överväganden inom ramen för organisationskommitténs uppdrag. Frågor om hyressättningen som också berörs i samma motion, Fi20 (v), kommer att bli föremål för förhandling mellan Fastighetsverket och dess hyresgäst, dvs. företrädare för Världskulturmuseet.

Organisationskommittén skall också komma med förslag till finansieringen av det nya museets verksamhet, en fråga som behandlas i motionerna Fi31 (m) och Fi56 (mp). Utskottet är inte berett att föregripa resultatet av kommitténs arbete och regeringens överväganden med anledning därav.

Folkbildning

I motion Fi20 (v) konstateras att stora besparingar har gjorts på folkbildningsanslaget under de senaste fem åren. Mot denna bakgrund föreslår motionärerna att riksdagen skall begära att regeringen återkommer med förslag på tilläggsbudget för budgetåret 1998 om ett med 50 miljoner kronor förhöjt anslag till folkbildningen (yrkande 38).

Kulturutskottet behandlar i sitt betänkande 1997/98:KrU17 regeringens proposition 1997/98:115 Folkbildning jämte motioner. Utskottet tillstyrker i betänkandet regeringens förslag till nya syften med statsbidraget till folkbildningen. I proposition 1997/98:115 har regeringen aviserat att medel skall beräknas i den ekonomiska vårpropositionen inom utgiftsområde 17 för att förstärka folkbildningens möjligheter att möta människors framtida behov av kunskaper, social kompetens och förmåga att fungera i och bidra till ett demokratiskt samhälle. I vårpropositionen (prop. 1997/98:150) har regeringen därefter angett att utgiftsområdet tillförs 40 miljoner kronor för budgetåret 1999 för detta ändamål. Utskottet har i sitt yttrande 1997/98:KrU4y tillstyrkt regeringens förslag till ram för utgiftsområde 17 för år 1999, inklusive ökningen av medlen till folkbildningen.

Utskottet kan inte tillstyrka att riksdagen skall begära att regeringen skall återkomma med förslag på tilläggsbudget om en ökning av utgiftsområdet för en förstärkning av folkbildningen redan under år 1998. Utskottet avstyrker således motion Fi20 (v) yrkande 38.

I motion Fi20 (v) föreslås vidare att riksdagen skall göra ett tillkännagivande till regeringen om att medel avsedda för kunskapslyftet skall omfördelas till folkhögskolorna för att antalet utbildningsplatser för arbetslösa vid folkhögskolorna skall kunna ökas (yrkande 39).

Medel till kunskapslyftet har för innevarande budgetår anvisats dels inom utgiftsområde 16 för kommunernas verksamhet, dels inom utgiftsområde 17 för 10 000 platser vid folkhögskolor. När kommunerna beslutar om anordnande av utbildning inom kunskapslyftet kan de både utnyttja sin egen utbildningsorganisation och upphandla utbildning av andra utbildningsanordnare, t.ex. studieförbund och folkhögskolor.

Kulturutskottet har redan i tidigare sammanhang uttryckt sin uppfattning att det är viktigt att kommunerna inte endast utnyttjar sin egen utbildningsorganisation för att anordna utbildning inom kunskapslyftet utan att de även bör anlita folkbildningen. För många av deltagarna i olika slag av utbildning inom kunskapslyftet, t.ex. för de studieovana, kan folkbildningens pedagogik och arbetsformer underlätta studierna och medverka till att deltagarna lättare kan slutföra dem.

I sitt betänkande 1997/98:KrU17 (s. 27–28) redovisar utskottet att Kunskapslyftskommittén nyligen avgivit ett delbetänkande (SOU 1998:51) med en rapport från den första verksamhetsperioden inom kunskapslyftet. Utskottet redovisar i betänkande 1997/98:KrU17 kommitténs bedömning av hittills

gjorda erfarenheter från kommunernas upphandling av utbildning, bl.a. från folkbildningen. Kommittén anser att det är för tidigt att göra välgrundade bedömningar beträffande kvaliteten på kommunernas utbildningar och mångfalden i kommunernas upphandlingar. Kulturutskottet förutsätter att regeringen i den kommande budgetpropositionen redovisar sina bedömningar av de resultat och erfarenheter som framkommit. Kulturutskottet avstyrker i betänkandet ett motionsyrkande om omfördelning av resurser inom kunskapslyftet till folkhögskolorna.

Kulturutskottet anser att finansutskottet bör avstyrka det nu aktuella motionsyrkandet om omfördelning av medel till folkhögskolorna.

Stockholm den 12 maj 1998

På kulturutskottets vägnar

Åke Gustavsson

I beslutet har deltagit: Åke Gustavsson (s), Berit Oscarsson (s), Anders Nilsson (s), Leo Persson (s), Lennart Fridén (m), Björn Kaaling (s), Marianne Andersson (c), Jan Backman (m), Carl-Johan Wilson (fp), Agneta Ringman (s), Charlotta L Bjälkebring (v), Annika Nilsson (s), Ewa Larsson (mp), Fanny Rizell (kd), Lars Lilja (s) och Elizabeth Nyström (m).

1. A 1 Statens kulturråd

Lennart Fridén, Jan Backman och Elizabeth Nyström (alla m) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken A 1 Statens kulturråd som börjar med "Enligt utskottets" och slutar med "avstyrker motionsyrkandet" bort ha följande lydelse:

Enligt kulturutskottets uppfattning bör det vara fullt möjligt för Kulturrådet att inom ramen för sitt myndighetsanslag utföra de uppdrag som regeringen i årets regleringsbrev ålagt myndigheten. Utskottet anser således att riksdagen med bifall till förslaget i motion Fi31 (m) yrkande 1 skall avslå regeringens förslag i detta hänseende.

2. D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön

Charlotta L Bjälkebring (v) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön som börjar med "Med hänvisning" och slutar med "yrkande 8" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning i motion Fi20 (v) om vikten av konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön. Enligt utskottets uppfattning bör anslaget D 2 inte minskas. Finansutskottet bör således i enlighet med motion Fi20 (yrkande 36) avstyrka regeringens förslag. Dessutom bör, som motionärerna föreslår, regeringen återkomma med förslag på tilläggsbudget till statsbudget för budgetåret 1998 om en ökning av anslaget med 1 miljon kronor. Detta bör riksdagen med anledning av motion Fi20 (v) yrkande 36 som sin mening ge regeringen till känna.

3. Radio och TV i allmänhetens tjänst

Lennart Fridén, Jan Backman och Elizabeth Nyström (alla m) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken Radio och TV i allmänhetens tjänst som börjar med "Utskottet har" och slutar med "avstyrker motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar inte regeringens uppfattning att den i propositionen föreslagna satsningen på SVT är ett sätt att stärka mångfalden på mediemarknaden. Utskottet anser i stället att regeringens förslag om medelsökning till SVT kan leda till en begränsning av konkurrensen inom etermedierna.

Utskottet konstaterar att SVT möter konkurrensen från andra programkanaler genom att satsa på lättare program i stället för att konkurrera med kvalitet. Därmed tar inte programföretaget sitt public service-uppdrag på allvar. I stället för att sträva efter kvalitet i programverksamheten låter företaget utbudet styras av tittarsiffror, vilket utskottet inte kan acceptera. Enligt utskottets uppfattning är det inte en huvuduppgift för SVT att producera underhållningsprogram av lättare karaktär och att sända dessa på bästa sändningstid.

Utskottet har vid sina överväganden kommit fram till att SVT med en annan inställning till public service-uppdraget har möjlighet att inom ramen för den ordinarie medelstildelningen i långt högre grad än som nu är fallet satsa på program med kvalitetsinriktning. Med hänvisning till det anförda anser utskottet att riksdagen med bifall till motion Fi31 (m) yrkande 3 och med anledning av motionerna Fi19 (fp) yrkandena 12 och 13 och Fi29 (fp) yrkande 1 skall avslå regeringens förslag.

4. Radio och TV i allmänhetens tjänst

Carl-Johan Wilson (fp) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken Radio och TV i allmänhetens tjänst som börjar med "Utskottet har" och slutar med "avstyrker motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets uppfattning är det fullt möjligt för SVT att som anføres i motionerna Fi19 (fp) och Fi29 (fp) ge programverksamheten en mer kvalitativ inriktning utan att ytterligare medel tillförs företaget. Utskottet anser vidare att det är angeläget att det finns en reserv i rundradiofonden för den händelse betalningsviljan hos TV-publiken skulle minska. Sammantaget anser utskottet att starka skäl talar mot regeringens förslag att öka medelstildelningen till SVT.

Med hänvisning till det anförda anser utskottet att riksdagen med bifall till motionerna Fi19 (fp) yrkandena 12 och 13 och Fi29 (fp) yrkande 1 och med anledning av motion Fi31 (m) yrkande 3 skall avslå regeringens förslag.

5. Fråga om inrättande av en utvecklingsfond för filmproduktion

Carl-Johan Wilson (fp) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken Fråga om inrättande av en utvecklingsfond för filmproduktion som börjar med "Utskottet intar" och slutar med "yrkande 9 avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser liksom motionärerna bakom motion Fi29 (fp) att det är önskvärt att öka möjligheterna för fria filmare, producenter m.fl. att göra kvalitetsprogram. De idéer som presenterats av den särskilde utredaren i betänkandet Bidrag till fri svensk TV-produktion bör därför beredas av regeringen som därefter bör lägga fram förslag till riksdagen i detta hänseende.

Vad utskottet sålunda anført bör riksdagen med bifall till motion Fi29 (fp) yrkande 2 och med anledning av motion Fi56 (mp) yrkande 9 som sin mening ge regeringen till känna.

6. Fråga om inrättande av en utvecklingsfond för filmproduktion

Ewa Larsson (mp) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken Fråga om inrättande av en utvecklingsfond för filmproduktion som börjar med "Utskottet intar" och slutar med "yrkande 9 avstyrks" bort ha följande lydelse:

I likhet med motionärerna bakom motion Fi56 (mp) anser utskottet att det är angeläget att det skall finnas flera av varandra oberoende finansieringskällor ur vilka fristående TV-producenter och filmare kan söka medel.

Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till motion Fi56 (mp) yrkande 9 och med anledning av motion Fi29 (fp) yrkande 2 som sin mening ge regeringen till känna.

7. Världskulturmuseet

Lennart Fridén, Jan Backman och Elizabeth Nyström (alla m) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken Världskulturmuseet som börjar med "Med hänvisning till de synpunkter" och slutar med "aktuella motionsyrkanden" bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar att utredningsarbetet rörande etablerandet av ett världskulturmuseum i Göteborg pågår och att – som framhålls i motion Fi31 (m) – många oklarheter återstår för organisationskommittén att lösa. Det gäller bl.a. frågan vad den nya museibyggnaden skall inrymma. I kommitténs arbete ingår också att ta ställning till hur samarbetet med de tre Stockholmsmuseerna Folkens museum – etnografiska, Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet skall utformas och hur museilokalerna i Stockholm skall disponeras. Inte heller är frågan om finansieringen av det nya museet i Göteborg klarlagd.

Utskottet kan inte acceptera att regeringen redan innan kommittén lämnat färdiga förslag i här aktuellt avseende går vidare med den konkreta planeringen av museiverksamheten i Göteborg. Mot den angivna bakgrunden anser utskottet att genomförandet av en arkitekttävling bör anstå till dess att förutsättningarna för byggandet av museet har klarlagts.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med bifall till motion Fi31 (m) yrkande 2, med anledning av motion Fi56 (mp) yrkande 10 och med avslag på motion Fi20 (v) yrkande 37 som sin mening ge regeringen till känna.

8. Världskulturmuseet

Ewa Larsson (mp) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken Världskulturmuseet som börjar med "Organisationskommittén skall" och slutar med "aktuella motionsyrkanden" bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar att finansieringen av det nya museet för världskultur är oklar. I likhet med motionärerna bakom motion Fi56 (mp) kan utskottet inte acceptera ett förslag som förutsätter en omfördelning inom den samlade anslagsramen för museiområdet, vilket enligt direktiven för organisationskommittén kan vara en möjlig finansieringsväg. Regeringen bör klargöra för riksdagen hur den avser att lösa denna fråga.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med bifall till motion Fi56 (mp) yrkande 10, med anledning av motion Fi31 (m) yrkande 2 och med avslag på motion Fi20 (v) yrkande 37 som sin mening ge regeringen till känna.

Charlotta L Bjälkebring (v) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken Folkbildning som börjar "Utskottet kan" och slutar "yrkande 38" bort ha följande lydelse:

Utskottet påminner om att folkbildningen fått vidkännas stora besparingar under de senaste fem åren. Mot denna bakgrund anser kulturutskottet att riksdagen med bifall till motion Fi20 (v) yrkande 38 som sin mening bör ge regeringen till känna att den skall återkomma till riksdagen med förslag på tilläggsbudget för budgetåret 1998 om ett med 50 miljoner kronor förhöjt anslag till folkbildningen.

10. Kunskapslyftet

Charlotta L Bjälkebring (v) anser att den del av utskottets yttrande under rubriken Folkbildning som börjar "I sitt" och slutar "till folkhögskolan" bort ha följande lydelse:

Kunskapslyftskommittén har nyligen i ett delbetänkande (SOU 1998:51) redovisat hittills gjorda erfarenheter från kommunernas upphandling av utbildning, bl.a. från folkbildningen. Kommittén har bl.a. framhållit vikten av att olika utbildningsanordnare med olika profil, inriktning och kompetens utnyttjas så att de studerandes behov och intressen kan tillgodoses. En av de möjligheter som kommittén pekar på är att kanalisera en större del av resurserna för kunskapslyftet via Folkbildningsrådet.

Kulturutskottet delar den uppfattning som framförs i motion Fi20 (v) om att medel avsedda för kunskapslyftet bör omfördelas från kommunerna till folkhögskolorna för att antalet utbildningsplatser för arbetslösa vid folkhögskolorna skall kunna ökas. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag i frågan. Finansutskottet bör föreslå riksdagen att med bifall till yrkande 39 i motionen som sin mening ge regeringen till känna vad kulturutskottet här anfört.

Till finansutskottet	1
Utskottet	1
Inledning	1
A 1 Statens kulturråd	1
A 2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	2
D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	2
Radio och TV i allmänhetens tjänst	3
Fråga om inrättande av en utvecklingsfond för filmproduktion	5
Världskulturmuseet	6
Folkbildning	8
Avvikande meningar	10
1. A 1 Statens kulturråd, (m)	10
2. D 2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön, (v)	10
3. Radio och TV i allmänhetens tjänst, (m)	10
4. Radio och TV i allmänhetens tjänst, (fp)	11
5. Fråga om inrättande av en utvecklingsfond för filmproduktion, (fp)	11
6. Fråga om inrättande av en utvecklingsfond för filmproduktion, (mp)	11
7. Världskulturmuseet, (m)	12
8. Världskulturmuseet, (mp)	12
9. Folkbildning, (v)	13
10. Kunskapslyftet, (v)	13